

Assen, 10 oktober 2023
Ons kenmerk 202302359-01091479

Assen, 6 oktober 2023
Ons kenmerk 202302359

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder : Zorggroep Noorderboog
Activiteit : sloop laagbouw zorgcomplex 'De Menning'
Locatie : De Hof 1 t/m 10 in Wilhelminaoord

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte van deze ontheffing tot en met 1 oktober 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Zorggroep Noorderboog voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), waar het gaat om:

- het opzettelijk verstoren;
- het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en de genoemde soort verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden

aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Wet natuurbescherming – De Menning Wilhelminaoord, laagbouw d.d. 13 september 2023, door BügelHajema (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare periodes lopen globaal van 15 mei t/m 15 juli (kraamperiode) en van 1 november tot 1 april (winterrust). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van vernoemde soort.
- 2.2. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vier tijdelijke type C (conform paragraaf 3.2 van het kennisdocument gewone dwergvleermuis versie 1.0, juli 2017) vleermuiskraamkasten (VMT3 – Unitura of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.3. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden. De gewenningsperiode bij kraamverblijven bestaat uit het beschikbaar zijn van de tijdelijke voorziening tijdens een volledige kraamperiode terwijl het huidige kraamverblijf ook nog beschikbaar is voor de gewone dwergvleermuis. Zo is de gewone dwergvleermuis in staat om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren terwijl ze tijdens het kraamseizoen ook nog gebruik kunnen maken van het bestaande kraamverblijf.
- 2.4. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijk kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ter zake kundige ecooloog is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.5. Minimaal drie dagen voorafgaand aan het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden moeten in de actieve periode en buiten de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis de te slopen gebouwen (laagbouw) natuurvrij gemaakt worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient onder ecologische begeleiding uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik

gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van porschuim.

- 2.6. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Er dient voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de sloopwerkzaamheden moet ook uitstel van het natuurvrij maken van de gebouwen betekenen.
- 2.7. Voorafgaand aan de werkzaamheden maar na het natuurvrij maken dient door een ter zake kundige ecoloog vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuizen meer in de te slopen laagbouw aanwezig zijn.
- 2.8. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal vier inbouwkraamkasten (van het type VMPMK1 van Unitura of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden in de nieuwbouw of de projectlocatie Linthorst Homanstraat 1 in Wilhelminaord, conform het Activiteitenplan.
- 2.9. Zowel de tijdelijke- als de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ter zake kundige ecoloog.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
  - 3.1.1. bij het natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
  - 3.1.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
  - 3.1.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
  - 3.1.4. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
  - 3.1.5. bij de start van de werkzaamheden;
  - 3.1.6. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soort.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ter zake kundige ecoloog.

4. Zorgplicht

- 4.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen, graafwerkzaamheden of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ter zake kundige ecoloog.
- 4.3. In navolging van voorschrift 4.1 dient de ontheffinghouder tevens rekening te houden met het voorkomen van vrijgestelde amfibie- en kleine zoogdiersoorten. Minimaal een week voorafgaand aan graafwerkzaamheden moet struweel worden verwijderd en moet gras kort gemaaid worden (en dit moet bij uitstel van de werkzaamheden kort gehouden worden) zodat

deze dieren zich op eigen kracht kunnen verplaatsen naar geschikt habitat buiten de invloedssfeer van de (graaf)werkzaamheden. Zo wordt de kans op het doden van deze dieren aanzienlijk verminderd.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Zorggroep Noorderboog (digitaal);
- BügelHajema (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 15 september 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van BùgelHajema, namens Zorggroep Noorderboog (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van de laagbouw (De Hof 1 t/m 10) binnen zorgcomplex 'De Menning', gelegen aan de Linthorst Homanstraat 1 in Wilhelminaoord binnen de gemeente Westerveld. De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Figuur 1: Projectgebied laagbouw (blauw omkaderd) en totale plangebied inclusief hoogbouw (rood omkaderd) (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

De aangetroffen diersoort binnen het projectgebied wordt beschermd volgens het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

2.1 Habitatrictlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrictlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrictlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven alsmede essentiële vliegroutes en foerageergebieden leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

2.2 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. De situatie

De ontheffinghouder wil het huidige hoofdgebouw (hoogbouw) en drie woningblokken met aangebouwde garages (laagbouw) van het zorgcomplex 'De Menning' in Wilhelminaoord slopen en één nieuw compact modern gebouw realiseren op deze locatie. Het nieuwe gebouw wordt op de plek gebouwd waar nu de laagbouw staat. Het huidige hoofdgebouw blijft in gebruik totdat het nieuwe gebouw af is en in gebruik genomen kan worden. De laagbouw moet daardoor eerst (fase 1) worden gesloopt. Deze ontheffing en het Activiteitenplan hebben alleen betrekking op de werkzaamheden aan/bij de laagbouw. Sloop hoogbouw volgt in fase 2. In fase 1 wordt ook vegetatie verwijderd en grond vergraven.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

In het voortraject van de plannen is in 2022 een natuurtoets uitgevoerd. Deze natuurtoets is beschreven in de ecologische quickscan van 17 september 2022, welke als bijlage bij de aanvraag is gevoegd. Conclusie uit de quickscan is dat er in de te slopen woningblokken geschikte ruimtes voor vleermuizen en huismus zitten, waardoor nader onderzoek noodzakelijk is voor deze soorten.

In 2023 is nader veldonderzoek naar de aanwezigheid, dan wel afwezigheid van nesten van huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen uitgevoerd. Het nader onderzoek is beschreven in de rapportage van 14 september 2023 en voldoet aan de relevante kennisdocumenten voor de huismus en de gewone dwergvleermuis en het meest actuele vleermuisprotocol (2021).

Op 5 en 26 april 2023 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van huismus. In de woonblokken aan De Hof zijn geen nesten van huismus geconstateerd.

In de periode half mei t/m begin september 2023 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Tijdens dit onderzoek werden bij de noordgevel van De Hof 5 circa 71 uitvliegende gewone dwergvleermuizen geconstateerd. Dit duidt op de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats.

Aangezien er een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de laagbouw is vastgesteld, heeft sloop van de laagbouw tot gevolg dat er een vaste verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis

verloren gaat. Hiervoor is een ontheffing van verbodsbepaling artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb noodzakelijk. Daarnaast moet bij uitvoering van de werkzaamheden rekening gehouden worden met zorgplicht in het kader van het voorkomen van broedvogels, amfibieën en kleine zoogdieren.

3.2 Tijdelijke compensatie

In februari 2023 zijn 20 paar-/zomervleermuiskasten (type VMT1a - Unitura), acht vleermuiskraamkasten (VMT3 - Unitura), acht laatvlieger kasten (kast Vera - Faunus) en 20 huismusnestkasten (type HMT1 - Unitura) verspreid over het hoofdgebouw opgehangen. Voor de exacte locaties van de kasten zie figuur 2. Dit betreft een (van te voren ingeschatte) tijdelijke compensatie voor het gehele plan, inclusief sloop hoogbouw fase 2. Enkel de tijdelijke compensatie van één kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis is voor deze fase 1 (sloop laagbouw) van toepassing, wat neerkomt op minimaal vier kraamkasten voor de gewone dwergvleermuis.

Figuur 2: locaties van de vleermuis- (A = kraamkasten, B =paar- en zomerkasten en C laatvliegerkasten) en huismuskasten (rode streep) (bron: Activiteitenplan)

Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten is een ecologisch deskundige op het gebied van huismus en gewone dwergvleermuis betrokken geweest. Bij het ophangen van de kasten is onder meer rekening gehouden met minimale hoogte van drie meter, een vrije aanvliegroute, een locatie die vrij is van kunstlicht en een ligging die niet te heet of te koud is. Daarnaast hebben de tijdelijke kraamkasten gelijktijdig met het huidige kraamverblijf in de laagbouw één kraamperiode bestaan, waarmee voldaan is aan de gewenningsperiode van één kraamperiode conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Deze tijdelijke compensatie voldoet ruim aan de minimale compensatie eisen voor het vernietigen van één kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Minimaal vier van de acht kraamkasten (HMT1) moeten minimaal één jaar na het beschikbaar komen van de permanente mitigatie blijven hangen, zodat de kasten voldoende lang gelijktijdig met de permanente mitigatie aanwezig zijn.

3.3 *Permanente mitigatie*

De hierboven genoemde tijdelijke kasten volstaan niet als permanent alternatief voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarom wordt de toekomstige bebouwing zoveel mogelijk natuurinclusief gebouwd. Om de kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis een permanente voorziening te geven in het nieuwe hoofdgebouw, worden in de nieuwbouw vier kraamkasten (VMPMK1 van Unitura of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor de gewone dwergvleermuis, ingebouwd. De planning van de exacte locatie van deze kasten en de plaatsing ervan moet plaatsvinden onder ecologische begeleiding van een ecologisch deskundige en voldoen aan het meest recente versie van het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis.

3.4 *Natuurvrij maken*

Om de laagbouw te kunnen slopen na oktober 2023 worden de daken van de laagbouw eerst ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Het ongeschikt maken van de laagbouw gebeurt door het plaatsten van exclusion flaps op de uitvliegopeningen waar vleermuizen zijn waargenomen en ook de openingen die in potentie geschikt zijn als uit- en invliegopening moeten worden voorzien van exclusion flaps. Zo wordt insluiting van vleermuizen voorkomen. Door de flaps kan de gewone dwergvleermuis wel uitvliegen maar niet opnieuw invliegen. Overige openingen worden dichtgemaakt met bijvoorbeeld weringsborstels of vulschuim. Dit mag niet met materiaal gebeuren wat eventueel schade kan veroorzaken aan vleermuizen, zoals purschuim. Deze werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

Een aantal dagen nadat de bebouwing ongeschikt is gemaakt vindt tijdens een veldbezoek een controle plaats, om na te gaan of zich nog vleermuizen in de bebouwing bevinden. Als geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen, kan de bebouwing worden gesloopt. Indien toch nog vleermuizen worden waargenomen, wordt bepaald welke aanvullende maatregelen nodig zijn om ervoor te zorgen dat deze vleermuizen het gebouw verlaten. In dat geval moet er na het uitvoeren van de aanvullende maatregelen opnieuw een avondbezoek uitgevoerd worden om te bepalen of de vleermuizen alsnog het gebouw hebben verlaten.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 van de Wnb.

4.1 *Alternatievenafweging*

In het kader van de ontheffingsaanvraag moet worden bepaald of er betere alternatieven voor het plan beschikbaar zijn. Hieronder is voor de verschillende potentiële alternatieven uitgewerkt dat betere alternatieven ontbreken.

De ontwikkeling heeft een positief effect op de lokale veiligheid en op duurzaam gebruik van de gebouwen. Mede vanwege de kans op brandstichting, vandalisme en ongelukken, maar ook vanwege de positieve effecten die de ontwikkeling veroorzaakt, is het niet wenselijk om de huidige bebouwing laten staan en de beoogde ontwikkeling niet uit te voeren.

Het plangebied betreft een locatie binnen de bebouwde kom van Wilhelminaoord waar gedateerde en onaantrekkelijke bebouwing kan worden gesloopt ten behoeve van een gewenste combinatie van wonen in een groene omgeving. De realisatie van een nieuw woonzorgcomplex binnen de bebouwde kom voorziet in efficiënt ruimtegebruik en is in lijn met de ladder voor duurzame verstedelijking. Op deze wijze kan de behoefte binnen bestaand bebouwd gebied worden opgelost en hoeft niet hierbuiten te worden gerealiseerd. Het ontwikkelen van een gebouw met dergelijke oppervlakte op een onbebouwde locatie heeft in veel gevallen een groter negatief effect op al dan niet beschermde natuurwaarden, wat niet wenselijk is.

Behalve sloop en nieuwbouw, kan ook worden gekozen voor renovatie van de bestaande bebouwing. Ook daarbij zal echter sprake zijn van aantasting van de verblijfplaats door werkzaamheden aan de daken en (spouw)muren, bijvoorbeeld bij het aanbrengen van isolatiemateriaal of vervangen van het dak. Met een andere werkwijze kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen niet voorkomen worden. Het is dan ook in alle gevallen noodzakelijk om maatregelen te nemen om negatieve effecten op verblijfplaatsen te voorkomen. Een alternatieve werkwijze vormt hiervoor geen beter alternatief.

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het projectgebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, genoemd in artikel 3.8 lid 5 onder b punt 3 van de Wnb.

De woningblokken zijn verouderd. De woningen verkeren in slechte staat van onderhoud en vormen een risico wat betreft de openbare veiligheid door kans op inbraak, brandstichting, vandalisme en ongelukken. Daarnaast bestaat er een krimp in het aantal ouderen dat in een woonzorgcomplex verblijft. De prognose is dat deze krimp de komende jaren doorzet. In de huidige situatie worden de woningblokken en een gedeelte van de appartementen in het hoofdgebouw niet bewoond. Het behouden van de huidige gebouwen is dus niet duurzaam. In de nieuwe situatie kunnen alle bewoners in een kleiner en duurzaam gebouw verblijven, zonder een groot aantal lege kamers. Op het terrein is in de nieuwe situatie daarnaast meer ruimte voor groen en recreatie.

De nieuwbouw bestaat uit de bouw van een energiezuinig gebouw met appartementen in een groene omgeving. Het bouwen van energiezuinige dan wel energie-neutrale gebouwen (hoe kleinschalig ook) draagt bij aan het verminderen van negatieve effecten op milieu en natuur. In het kader van de klimaatsverandering wordt hiervoor zowel op nationaal, internationaal als mondiaal niveau maatregelen genomen. Het bouwen van energiezuinigere nieuwbouw dient tevens het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Voor de openbare veiligheid en volksgezondheid is het van belang om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen en aardgas in het bijzonder. Bij de verbranding van fossiele brandstoffen komen broeikasgassen als koolstofdioxide vrij, die zorgen voor klimaatverandering. Een groot deel van de waargenomen mondiale temperatuurstijging wordt veroorzaakt door de toename van broeikasgassen in de atmosfeer als gevolg van menselijk handelen. Broeikasgassen veroorzaakten tussen 1951 en 2010 een temperatuurstijging tussen de 0,5°C tot 1,3°C (IPCC, 2013). Een significant deel van de uitstoot van broeikasgassen wordt veroorzaakt door het gebruik van fossiele brandstoffen als energiebron (KNAW, 2011). Door klimaatverandering is de openbare veiligheid in het geding. Klimaatverandering heeft effecten op het watersysteem, waardoor de openbare veiligheid in een waterrijk land als Nederland in gevaar komt. De gevolgen van klimaatverandering op het gebied van openbare veiligheid betreft in Nederland met name de volgende punten:

- Overstromingsrisico door zeespiegelstijging en piekafvoer van rivieren als gevolg van zware regenval.
- Problemen met de zoetwatervoorziening tijdens perioden van droogte en door verzilting.
- Problemen met de elektriciteitsvoorziening door dat elektriciteitscentrales bij te hoge temperaturen geen koelwater kunnen lozen.

Klimaatverandering heeft eveneens invloed op de volksgezondheid. Negatieve effecten op de volksgezondheid door klimaatverandering zijn onder meer het gevolg van:

- Frequenter optreden van weersextremen.
- Vestiging en toename van ziekteverwekkers bij hoge temperaturen.
- Toename overstromingsrisico.

Het plan levert op dit punt een zeer kleine bijdrage aan het voorkomen van deze effecten op de Volksgezondheid en openbare veiligheid. Hierbij moet echter meegewogen worden dat problemen rond klimaatsverandering en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen op nationale, Europese en zelfs mondiale schaal worden aangepakt. Daardoor leveren projecten als de hier behandelde activiteit automatisch een heel kleine bijdrage aan de genoemde belangen. Voor het voorkomen van de genoemde negatieve effecten, en de belangen die daarmee gediend worden, zijn ook kleine projecten van groot belang.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

4.3 *Staat van instandhouding*

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuizensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen.

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soort zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort niet verwacht.

4.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt. In dit specifieke geval is vooral de zorgplicht voor amfibieën en kleine zoogdiersoorten een aandachtspunt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. **Conclusie**

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.